

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	17
Rozdział I	
Ukraińskie podziemie w II Rzeczypospolitej	
1. Powstanie Ukraińskiej Organizacji Wojskowej (UWO)	34
2. Społeczność ukraińska w Polsce międzywojennej	38
3. Ukraińska Organizacja Wojskowa 1923–1929	42
4. Powstanie Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN)	44
5. Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów w Polsce	55
6. Uderzenie Niemiec na Polskę. Postawy ukraińskiej społeczności wobec agresji	66
7. Stosunki OUN z Niemcami w przededniu wojny	68
8. Ukraińska dywersja	70
Rozdział II	
Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów w latach 1939–1941	
1. Sytuacja na terenach okupowanej Polski	74
2. Podział Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów. Przygotowywanie antysowieckiego powstania	77
3. Sowiecka kontrakcja	85
4. Akt 30 czerwca 1941 roku	86
5. Grupy marszowe Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów-Bandery	92
6. Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów-Melnyka	94
7. Bataliony „Nachtigall” i „Roland”	94
8. Problem antysemickich pogromów 1941 roku	96
9. Polskie reakcje na wybuch wojny niemiecko-radzieckiej	99
Rozdział III	
Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów w latach 1942–1944.	
Powstanie Ukraińskiej Powstańczej Armii	
1. Niemiecka okupacja	102
2. Ukraińska Powstańcza Armia Tarasa Bulby-Borowcia	105
3. Sytuacja w Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów w 1942 roku	108
4. Działania gestapo wobec Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów	110
5. Konferencja wojskowa Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów	112
6. III konferencja Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów	115

7. Ukraińska Powstańcza Armia „Kłyma Sawura”	118
8. III Zjazd Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów	122
9. Między III Zjazdem a powstaniem Ukraińskiej Głównej Rady Wyzwoleńczej – Konferencja Narodów Zniewolonych	125
10. Działania Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów-Melnyka	128
11. Powstanie Ukraińskiej Głównej Rady Wyzwoleńczej	130
12. Sprawa Rewolucyjnej Organizacji Narodowo-Wyzwoleńczej	136

Rozdział IV

Rozwój organizacyjny i struktura Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów oraz Ukraińskiej Powstańczej Armii

1. Siatka Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów	138
2. Struktura Ukraińskiej Powstańczej Armii	139
3. Oddziały	141
4. Kadry	144
5. Uzbrojenie	147
6. Umundurowanie	148
7. Taktyka	149
8. Zasady konspiracji	149
9. Samoobronne Kuszczowe Widdiły	150
10. Łączność	151
11. Finansowanie Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii	152
12. Cudzoziemskie oddziały Ukraińskiej Powstańczej Armii	154
13. Wojskowa Żandarmeria Polowa – problemy dyscypliny w Ukraińskiej Powstańczej Armii	156
14. Służba Bezpeky Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów	159
15. Propaganda Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii	168
16. Organizacje młodzieżowe	172
17. Ukraiński Czerwony Krzyż – Służba Sanitarna Ukraińskiej Powstańczej Armii	176
18. Kobiety w ukraińskim podziemiu	177
19. Ukraińska Powstańcza Armia a Dywizja SS „Galizien”	180
20. Poparcie ludności dla Ukraińskiej Powstańczej Armii	185

Rozdział V

Działania zbrojne Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii pod okupacją niemiecką 1943–1944

1. Pierwsza akcja UPA: Włodzimierzec i Parośle	187
2. Stosunki Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii z Niemcami	192
2.1. Siły niemieckie na Wołyniu	192
2.2. Dezercja policji ukraińskiej i pierwsze akcje partyzanckie	193
2.3. Niemiecka kontrakcja na Wołyniu	206

2.4. Starcia obronne Ukraińskiej Powstańczej Armii z Niemcami na Wołyniu	211
2.5. Konflikt ukraińsko-niemiecki na przełomie 1943/1944 roku na Wołyniu	214
2.6. Powstanie Ukraińskiej Narodowej Samoobrony w Galicji Wschodniej i próby niemieckiej kontrakcji	218
2.7. Antyniemieckie akcje Ukraińskiej Powstańczej Armii w Galicji Wschodniej	220
2.8. Stosunek Niemców do Ukraińskiej Powstańczej Armii w Galicji Wschodniej: akcje represyjne	223
2.9. Starcia obronne Ukraińskiej Powstańczej Armii z Niemcami w Galicji Wschodniej	226
2.10. Bitwa k. góry Łopata	228
2.11. Rozmowy Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii z Niemcami	229
3. Walki Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii z sowiecką partyzantką	237
3.1. Rozwój sowieckiego ruchu partyzanckiego	237
3.2. Pierwsze starcia zbrojne Ukraińskiej Powstańczej Armii z partyzantką sowiecką	243
3.3. Bitwa k. Teremna	246
3.4. Sowieckie akcje przeciwko Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii	248
3.5. Rajd Sidora Kowpaka	251
3.6. Walki Ukraińskiej Powstańczej Armii z partyzantką sowiecką na Wołyniu na przełomie 1943 i 1944 roku	254
3.7. Działania sowieckiej partyzantki w Galicji Wschodniej	261
3.8. Bitwa o Czarny Las i walki ze zgrupowaniem M. Szukajewa	263
3.9. Sprawa Nikołaja Kuźniecowa	267
4. Rajdy Ukraińskiej Powstańczej Armii na Ukrainę wschodnią	268
5. Stosunki Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii z armią węgierską	271
6. Ukraińska Powstańcza Armia a Czesi na Wołyniu	281
7. Ukraińska Powstańcza Armia a Żydzi	287

Rozdział VI

„Polaków z naszych ziem usuwać (...)”. Antypolska akcja Ukraińskiej Powstańczej Armii 1943–1945

1. Polskie podziemie wobec kwestii ukraińskiej	298
2. Ukraiński plan „usunięcia” polskiej ludności	303
3. Przebieg antypolskiej akcji na Wołyniu	311
3.1. Początek antypolskiej akcji (marzec–czerwiec 1943 roku)	311
3.2. Pierwsze polskie reakcje	324
3.3. „Od każdego Polaka śmierdzi teraz trupem”. Lipiec–sierpień 1943 roku na Wołyniu	327

3.4. Polska samoobrona	347
3.5. Ostatnia fala napadów na Wołyniu – przełom 1943/1944 roku	352
3.6. Walki 27 Wołyńskiej DP AK z Ukraińcami	357
4. Antypolska akcja w Galicji Wschodniej (do wejścia Sowietów)	361
4.1. Polsko-ukraińska gra polityczna	361
4.2. Ukraińska decyzja: pierwsze akcje antypolskie	366
4.3. Rozkazy Ukraińskiej Powstańczej Armii	376
4.4. Masowa antypolska akcja w Galicji Wschodniej	381
4.5. Polskie spory wokół koncepcji postępowania z Ukraińcami	390
5. Walki polsko-ukraińskie na Lubelszczyźnie i Podkarpaciu w latach 1943–1944	394
6. Sytuacja w Galicji Wschodniej po przejściu frontu	398
7. Zmiana taktyki Ukraińskiej Powstańczej Armii. Ostatnia masowa antypolska akcja	401

Rozdział VII

Czynne wystąpienie. Działania Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii w ZSRR w latach 1944–1945

1. Początki sowietyzacji Ukrainy zachodniej	414
2. Walki partyzanckie Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii	424
2.1. Koncepcje walki i sytuacja wewnętrzna podziemia	424
2.2. „Mała wojna” z Armią Czerwoną	437
2.3. Uderzenia w administrację i struktury bezpieczeństwa	452
3. Zwalczanie podziemia ukraińskiego przez Sowietów	474
3.1. Działania sowieckich władz i organów represji	474
3.2. Działania Armii Czerwonej przeciwko podziemiu	488
3.3. Wybrane bitwy Ukraińskiej Powstańczej Armii z NKWD	489
4. Sowieckie operacje specjalne	499

Rozdział VIII

Trwanie. Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii od „Wielkiej Blokady” do śmierci Romana Szuchewycza

1. Dalsza sowietyzacja Ukrainy zachodniej. Głód w latach 1946–1947	503
2. „Wielka Blokada”	506
3. Działania Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii w latach 1946–1947	511
3.1. Zmiana koncepcji walki partyzanckiej: przejście do zbrojnego podziemia	511
3.2. Aktywność zbrojna podziemia	514
3.3. Ukraińskie podziemie na wschodniej Ukrainie	525
4. Zwalczanie podziemia w latach 1946–1947	526
5. Fala rusyfikacji	531
6. Operacja „Zachód” – sowiecka akcja „Wisła”	533

7. Kolektywizacja rolnictwa	539
8. Działalność podziemia w latach 1948–1950	542
8.1. Walki partyzanckie	542
8.2. „Bieszczadzkie” sotnie Ukraińskiej Powstańczej Armii na Ukrainie Radzieckiej	553
8.3. Zamachy przeciwko znanym osobom – sprawa Jarosława Hałana	559
9. Polowanie. Zwalczanie podziemia w latach 1948–1950	566
10. Śmierć Romana Szuchewycza	574

Rozdział IX

Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej

Powstańczej Armii poza granicami USRR

1. Podziemie ukraińskie w Polsce 1945–1948	577
2. Ukraińska Powstańcza Armia w Czechosłowacji w latach 1945–1947	592
3. Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii na Białorusi	604

Rozdział X

„Ostatni leśni”

1. Zmiany w podziemiu ukraińskim po śmierci „Tarasa Czupryni”	608
2. Aktywność zbrojna podziemia	612
3. Działania Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów na wschodzie Ukrainy	615
4. Zwalczanie podziemia ukraińskiego	617
5. Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów-Bandery na emigracji: problem współpracy z angielskim i amerykańskim wywiadem	622
6. Sowieckie operacje kontrwywiadowcze: walka z desantami spadochronowymi	627
7. Sprawa Berii. Aresztowanie Wasyla Hałasy i Wasyla Kuka	632
8. Członkowie Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii w łagrach	638
9. Ukraińscy „niezlomni”	641
10. Likwidacja ostatniej grupy partyzanckiej w 1960 roku	647

Zakończenie	651
--------------------------	-----

Bibliografia	661
---------------------------	-----

Indeks osób	691
--------------------------	-----